

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/81/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319208052
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8319208052.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, vo veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, pochádzajúcu z otca C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, právne zastúpeného JUDr. Ľubomírom Hudákom, advokátom, Mierová 87, Humenné, o návrhu matky D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, F., právne zastúpenej JUDr. Karin Bilou, advokátkou, Kukorelliho 52, Humenné, na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 8P/318/2019-140 zo dňa 23.3.2022, takto

rozhodol:

- I. Mení rozsudok tak, že návrh zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala udelenia súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej A. B..

Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že udelil súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska.

Proti rozsudku podal odvolanie otec maloletej. Navrhol rozsudok zmeniť a návrh matky zamietnuť.

Matka navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletej je dôvodné.

Krajský súd uznesením č.k. 24 CoP 61/2021-119 zo dňa 30.11.2021 zrušil v poradí prvý rozsudok, ktorým súd udelil súhlas matke na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej. Odvolací súd mal za to, že v konaní je potrebné zistiť názor mal. A. a jej názor vyhodnotiť v kontexte ostatných kritérií záujmu mal. dieťaťa. Zároveň odvolací súd dal do pozornosti, že pre zmenu priezviska mal. dieťaťa musia byť preukázané vážne dôvody svedčiace v prospech takejto zmeny.

Podľa § 35 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku, zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 8 zákona o mene a priezvisku, zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

Zmena priezviska maloletého dieťaťa je závažným zásahom súdu do rodinného života účastníkov konania, preto je potrebné k nemu pristupovať prísne reštriktívne, len existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by zakladali potrebu vyhovenia návrhu v záujme najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa (viď rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21CoP/24/2019 zo dňa 30.7.2019). Ak sa rodičia nedohodli o podaní žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa príslušnému správneému orgánu, dá súd súhlas na podanie tejto žiadosti jedným z rodičov iba v prípade, ak sú na to závažné dôvody. Tak tomu bude napr. v prípade, ak rodič, ktorý so zmenou priezviska maloletého dieťaťa nesúhlasí, neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, nejaví o neho záujem a stratil k nemu zrejme citový vzťah, alebo ak z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby u neho bol udržiavaný a prehlbovaný pocit spolupatričnosti s týmto rodičom (Rozsudok Najvyššieho súdu ČSR z 19. 8. 1971, 1 Cz 50/71).

V prejednávacom prípade súd dospel k záveru, že otec o dieťa nejaví záujem a pre prehlbenie spolupatričnosti medzi matkou a dcérou udelil matke súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska. S týmto právnym záverom súdu sa odvolací súd nestotožňuje. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že styk otca s mal. A. nie je optimálny. Dôvody, pre ktoré neprebíha, však nie je možné pričítať len na ťarchu otca. Matka v konaní uvádzala, že otec sa s dcérou stretáva sporadicky. Mal. A. pred súdom uviedla, že s otcom bola na letnej dovolenke v roku 2018 v Chorvátsku. Aj po dovolenke bola s otcom v telefonickom kontakte, ktorý ale prestal. Posledné roky s otcom nie je v kontakte, nepíše si s ním, nevolá. Z listinného dôkazu – výpisu SMS správ (čl. 61-64) adresovaných otcom mal. A. vyplýva, že otec sa síce nepravidelne, ale opakovanne a bez odozvy zaujíma o dcéru. Na druhej strane z obsahu SMS komunikácie medzi rodičmi mal. (čl. 46-55 spisu) vyplýva, že ich vzájomná komunikácia týkajúca sa mal. A. je konfliktná, neústretová a negatívne naladená. Na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 8P 51/2022 prebieha konanie o úpravu styku na základe návrhu otca. Za takýchto okolností nie je možné uzavrieť, že otec o mal. A. nejaví záujem. Ďalším zo závažných dôvodov pre zmenu priezviska by mohla byť skutočnosť, že otec si neplní zákonnú vyživovaciu povinnosť. Z obsahu spisu je zrejmé, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť neplnil, v dôsledku čoho bol uznaný vinným a odsúdený za prečin zanedbávania povinnej výživy. Túto skutočnosť odvolací súd hodnotí v neprospech otca, pretože neplnenie vyživovacej povinnosti je jednoznačne v príkrom rozpore so záujmom maloletého dieťaťa a ohrozuje jeho samotnú existenciu. Keďže otec následne svoju vyživovaciu povinnosť začal plniť, čo potvrdila aj samotná matka, v konaní navrhoval matke dohodu na zvýšení výživného, nebolo možné prijať záver o tom, že dôvodom pre zmenu priezviska je neplnenie vyživovacej povinnosti zo strany otca. Odvolací súd kladie veľký dôraz na to, aby v konaniach týkajúcich sa maloletých detí súdy pri

svojom rozhodovaní zisťovali názor dieťaťa a pri rozhodovaní tento brali do úvahy. Preto uložil súdu prvej inštancie, aby v konaní zistil názor mal. Petronely a tento následne vyhodnotil v kontexte s ostatnými kritériami záujmu mal. dieťaťa podľa čl. 5 Zákona o rodine. Mal. A. uviedla, že sa chce volať rovnako ako mama, že to bola jej iniciatíva. Dôvodom pre to bola skutočnosť, že mama sa o ňu stará, na rozdiel od otca, ktorý sa o ňu nestará. Z výpovede mal. nevyplynuli žiadne skutočnosti svedčiacie o tom, že používanie priezviska otca je pre ňu traumatizujúce, alebo dehonestujúce. Ako to už odvolací súd uviedol vo svojom zrušujúcom uznesení, zmena priezviska znamená pretrhnutie väzieb a identity s otcom a jeho rodinou. Hoci si mal. A. praje mať priezvisko ako jej mama, odvolací súd má za to, že jej pranie je potrebné porovnať so záujmom na zachovaní a rozvoji väzieb s otcom a jeho rodinou a v danom prípade je potrebné uprednostniť zachovanie a rozvoj týchto väzieb. Je dôvodné predpokladať, že súdnou úpravou styku dôjde k obnoveniu a rozvoju vzájomného vzťahu otca a dcéry. V konaní nebol zistený žiaden iný závažný dôvod, ktorý by odôvodňoval udelenie súhlasu k podaniu žiadosti o zmene priezviska maloletej.

Zhrnúc doposiaľ uvedené, odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil postupom podľa § 388 CSP v sporení s ust. § 2 ods. 1 CMP, a to spôsobom vyplývajúcim z výrokovej časti tohto rozsudku.

Keďže odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, rozhodol aj o trovách prvoinštančného i odvolacieho konania. V danom prípade nie sú známe žiadne dôvody, pre ktoré by malo byť rozhodnuté inak ako spôsobom vyplývajúcim z § 52 CMP, a preto odvolací súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného ani odvolacieho konania.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).